

Gemeenteraad

Kopie naar

Onderwerp	Van/behandeld door	Datum
Stand van zaken implementatie Omgevingswet	Mw. E.V.P.E. Deleij-van Klaveren	10 maart 2022

Geachte raadsleden,

Inmiddels is bekend geworden dat de invoering van de Omgevingswet weer is uitgesteld en wordt de datum 1 januari 2023 genoemd.

Ondanks dit uitstel wordt in Zwijndrecht gewoon volgens planning doorgewerkt aan de implementatie van de wet. Ik breng u dan ook graag weer op de hoogte van de huidige stand van zaken. Dit zal ik zoals u dit inmiddels gewend bent doen aan de hand van de minimale actielijst van de VNG (zie bijlage 1).

De overzichtstabel waarin de status per actie is af te lezen is eveneens ge-update en bijgevoegd (bijlage 2).

1. Ambities, strategie, aanpak en financiën zijn bepaald

Advies

Voor de implementatie van de Omgevingswet is een plan van aanpak geschreven waarin bovenstaande onderwerpen een plek hebben gekregen.

2. Kunnen ontvangen van aanvragen en meldingen

Eis (juridisch)

In de regionale werkgroep "Verwerving en implementatie VTH software Omgevingswet", waarin alle Drechtsteden gemeenten zijn vertegenwoordigd, wordt gewerkt aan de verwerving en implementatie van de VTH¹ software en de aansluitingen op de DSO die nodig zijn om aanvragen en meldingen te kunnen ontvangen.

Op 15 februari 2022 is opdracht verstrekt aan Roxit voor de implementatie van Rx.Mission, dit is de 'opvolger' van Squit 20/20. Roxit heeft de ontwikkeling voor Squit 20/20 stopgezet en richt zich volledig op Rx.Mission. Met de opdrachtverstrekking is ook de koppeling met het DSO geregeld. Dit samen met Rx.Mission maakt het mogelijk om meldingen en aanvragen te ontvangen en hiermee voldoen we aan de eisen zoals gesteld in de minimale actielijst van de VNG.

¹ Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Voor de planning houden we 1 juli 2022 aan, dan moet Rx.Mission volledig operationeel zijn. Hiermee hebben we een flink aantal maanden om te oefenen met de nieuwe VTH-Software en onze werkprocessen hierop af te stemmen.

Er zijn voor de verschillende vakdisciplines key users aangewezen, deze gaan zich onder andere bezig houden met de inrichting van de zaaktypen.

3. Proces behandelen vergunningaanvragen en meldingen ingericht Eis (juridisch)

Door het Wkb²-stelsel verandert de rol van de gemeente, worden verschillende nieuwe meldingen geïntroduceerd, krijgt de gemeente er nieuwe taken bij en veranderen bestaande taken. Hierdoor moeten werkprocessen en -instructies worden aangepast. Er is een werkgroep opgericht die zich hiermee bezig houdt. De verschillende aanvragen voor een vergunning zijn benoemd en worden ieder afzonderlijk uitgewerkt in een werkproces. Nieuwe is bijvoorbeeld de melding bij bouwwerken in gevolgklasse 1, waarvoor de gemeente niet meer toetst aan de bouwtechnische component. Dit wordt na de inwerkingtreding van de Ow en Wkb neergelegd bij private partijen.

In de werkprocessen worden onder andere de taken van de gemeente beschreven en wordt vastgelegd wie voor welke stap verantwoordelijk is. De werkprocessen zijn in concept gereed. De werkprocessen moeten worden afgestemd met het VTH softwarepakket (Rx.Mission). Zoals onder punt 2 is te lezen is de software aangeschaft en kunnen we aan de slag met de implementatie.

4. Kunnen beoordelen vergunningaanvragen Eis (juridisch)

Om de verantwoordelijk ambtenaren de kennis en expertise bij te brengen die nodig is voor het kunnen beoordelen van vergunningaanvragen zijn in het voorjaar van 2021 in samenwerking met onze buurgemeente Hendrik-Ido-Ambacht opleidingen/cursussen georganiseerd. In 2022 zullen er verdiepingscursussen worden aangeboden wederom in samenwerking met Hendrik-Ido-Ambacht. De gesprekken hierover lopen al, maar gezien het uitstel van de inwerkingtreding van de wet, wordt opnieuw bekeken wat het meest geschikte moment is om de cursussen aan te bieden.

5. Kunnen aanleveren indieningsvereisten Eis (juridisch)

In regionaal verband is er software voor toepasbare regels aangeschaft en er is een regelanalist aangenomen. De verantwoordelijk ambtenaren zullen door de software leverancier worden opgeleid om te werken met de software en door een regelanalist worden ondersteund. Daarnaast is er een regionale werkgroep inzake vragenbomen/toepasbare regels actief. Voor de topactiviteiten zullen vragenbomen/toepasbare regels worden opgesteld. Aan het opstellen van deze vragenbomen wordt al gewerkt zowel op regionaal niveau als lokaal.

6. Gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit ingesteld Eis (juridisch)

In 2021 heeft de raad voor drie jaar een welstands- en monumentencommissie benoemd, welke al

² Wet kwaliteitsborging bouwen

is toegerust om ook onder de Omgevingswet te kunnen adviseren.

Vooralsnog continueren we dus de huidige rol en taak van de commissie. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet vervallen de taken en bevoegdheden van de welstands- en monumentencommissie rechtswege, daarom is er besluitvorming voorbereid over de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit.

7. Vergunningverlening aangepast op de Wkb

Eis (juridisch)

De Wkb heeft gevolgen voor gemeenten bij onder andere de procedure rondom de omgevingsvergunning en het bouwtoezicht. Het nieuwe stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen beoogt het volgende te bereiken:

- Verbeterde (borging van de) bouwkwaliteit;
- Verbeterde positie van de consument (vergunninghouder) ten opzichte van de aannemer;
- Stimuleren van kwaliteitsverbetering en faalkostenvermindering.

Om deze doelen te bewerkstelligen wordt het bouwproces opgesplitst in twee componenten, namelijk:

- Een ruimtelijke component (toets aan omgevingsplan en -veiligheid) waarvoor de gemeente bevoegd gezag blijft;
- een bouwtechnische component (bouwbesluit) die bij private partijen wordt belegd. Het bouw- en woningtoezicht zoals gemeenten dat nu uitvoeren, wordt met andere woorden een taak van marktpartijen.

Het proces voor vergunningverlening voor bouwwerken wordt dus in tweeën opgeknipt. De ruimtelijk component (toets aan omgevingsplan en -veiligheid) loopt via de gemeente en de bouwtechnische component via een melding. Hiertoe wordt de papieren toets op het bouwplan vooraf vervangen door toetsing in de praktijk op het bouwwerk zoals gebouwd. De vergunninghouder wordt verplicht een onafhankelijke kwaliteitsborger in te schakelen die tijdens de bouw op conformiteit met de bouwtechnische voorschriften uit het Bouwbesluit toetst en verklaart of de getoetste onderdelen aan de voorschriften voldoen. Dit wordt bij private partijen belegd. Dit alles vraagt een aanzienlijk aantal wijzigingen in processen, legesverordening, competenties en informatievoorziening die de gemeente in 2022 dient te implementeren. De invoering van de Wkb gaat gemeenten - in ieder geval - op de volgend onderdelen raken: formatie, leges en werkprocessen.

Er is een Wkb-scan uitgevoerd om inzichtelijk te maken wat de gevolgen zijn voor de gemeente Zwijndrecht inzake bovenstaande onderdelen. Deze informatie wordt gebruikt om de werkprocessen/ afspraken en de bijvoorbeeld de legesverordening aan te passen. Hierover wordt het college/raad later nog geïnformeerd.

Daarnaast zal de Wkb in ieder geval invloed hebben op de vigerende beleidsstukken 'Bouwbeleidsplan 2017', 'Afwijkingenbeleid'.

Voor het afwijkingenbeleid zijn inmiddels werkafspraken gemaakt over hoe om te gaan na inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Voor het bouwbeleidsplan is een werkgroep opgericht. De werkgroep houdt zich onder andere bezig met het toetsing- en toezichtprotocol, zoals opgenomen in het bouwbeleidsplan. Hier gaat door de 'knip' namelijk veel veranderen. Hierbij zijn ook raakvlakken met de werkgroep die zich bezighoudt met de werkprocessen en met de werkgroep leges. Het bouwbeleidsplan zal met het handhavingsbeleid worden samengevoegd tot VTH-beleid (Vergunningen, toezicht en handhaving) zie punt 12.

De vergunningverleners, toezichthouder en handhavers moeten worden opgeleid. Dit opleiden valt ook weer binnen de opleidingen/cursussen die in samenwerking met de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht zijn georganiseerd.

8. Proces verkennen initiatief ingericht

Eis (bedrijfsmatig)

In Zwijndrecht kennen wij al jaren het Ruimtelijk Intake Team (RIT). Initiatiefnemer komt bij het RIT om zijn/haar plan ten overstaan van de diverse relevante vakspecialisten te presenteren zodat de haalbaarheid hiervan kan worden onderzocht. Het initiatief wordt verkend, beoordeeld en vervolgens krijgt initiatiefnemer een RIT-advies. Onder de Omgevingswet wordt de 'Omgevingstafel' geïntroduceerd. Dit is eigenlijk het RIT zoals we dat nu kennen opgeplust met partners als de OZHZ, VRZHZ, GGD, WSHD, RWS & PZH. Dit is van een ander niveau dan het RIT aangezien het hier gaat om een uitgebreide inhoudelijke bespreking met alle betrokken partijen. Per initiatief wordt gekeken welke partijen aan tafel moeten zitten. De vormgeving van de omgevingstafel is door een regionale werkgroep uitgewerkt en de uitkomsten hiervan worden nu doorvertaald naar een lokale uitwerking.

9. Participatie bij initiatieven ingericht

Eis (bedrijfsmatig)

In februari heeft er een oriëntatieavond plaatsgevonden inzake bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. De besluitvorming hierover wordt nu verder voorbereid en staat gepland voor 31 mei (carrousel) en 14 juni (gemeenteraad).

10. Kunnen opstellen aanleveren vragenbomen vergunningencheck

Advies

Er is een regionale werkgroep actief inzake vragenbomen/toepasbare regels. Ook is de benodigde software reeds aangeschaft. Voor de topactiviteiten zullen vragenbomen/toepasbare regels worden opgesteld. Aan het opstellen van deze vragenbomen wordt al gewerkt zowel op regionaal niveau als lokaal.

11. Snelle dienstverlening voor topactiviteiten ingericht

Advies

Er wordt gekeken op welke wijze de snelle dienstverlening voor topactiviteiten in Zwijndrecht kan worden ingericht. De flitsvergunning zoals we die sinds 1 juli 2017 kennen zal met de komst van de Omgevingswet komen te vervallen. In de praktijk werd er ook maar weinig gebruik gemaakt

van deze mogelijkheid.

12. Toezicht en handhaving ingericht

Eis (juridisch)

Op dit moment wordt er gewerkt aan het samenvoegen van het bouwbeleidsplan en het handhavingsbeleid. Hierdoor krijgen wij een beleidsdocument 'VTH-Beleid Zwijndrecht'. Hierin staat het beleid met betrekking tot vergunningverlening, toezicht en handhaving. Nu is dit dus nog ondergebracht in twee documenten.

Het VTH-Beleid Zwijndrecht zal de basis zijn voor de uitvoeringsprogramma VTH, nu nog uitvoeringsprogramma en bouwbeleidsplan. Dit maakt het overzichtelijker voor zowel de burger als intern. Hiermee zijn we ook meer in lijn met hoe de VNG het gehele VTH beleid voor ogen heeft.

Zie ook punt 7.

13. Toezicht en handhaving aangepast aan de Wkb

Eis (juridisch)

Zie punt 7 en 12.

14. Kunnen wijzigen omgevingsplan

Eis (juridisch)

In regionale verband is plansoftware aangeschaft. Middels deze software kunnen de verantwoordelijk ambtenaren het omgevingsplan wijzigen. De verantwoordelijk ambtenaren zullen ook worden opgeleid om te werken met deze software door de software leverancier.

15. Kunnen werken met tijdelijk omgevingsplan

Eis (bedrijfsmatig)

Om te kunnen werken met het tijdelijk omgevingsplan zijn de daarvoor verantwoordelijk ambtenaren bijgeschoold. Dit was onderdeel van de opleidingen/cursussen die in samenwerking met de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht zijn georganiseerd in 2021. In 2022 zullen er verdiepingscursussen worden aangeboden wederom in samenwerking met Hendrik-Ido-Ambacht. De gesprekken hierover lopen al, maar gezien het uitstel van de inwerkingtreding van de wet, wordt opnieuw bekeken wat het meest geschikte moment is om de cursussen aan te bieden.

16. Plan(ning) gemaakt voor een nieuw omgevingsplan

Advies

Voor het pilot omgevingsplan Buitengebied is een Nota van Uitgangspunten opgesteld. Nadat hierover besluitvorming heeft plaatsgevonden zal gewerkt gaan worden aan het opstellen van het pilot omgevingsplan Buitengebied. De planning is om het ontwerp omgevingsplan direct na de inwerkingtreding van de Omgevingswet ter inzage te leggen.

Voor de overige gebieden van Zwijndrecht, de bedrijventerreinen en de woongebieden zullen daarna omgevingsplannen worden opgesteld om uiteindelijk te komen tot één gebiedsdekkend omgevingsplan voor Zwijndrecht.

17. Programma luchtkwaliteit vastgesteld

Eis (juridisch)

Gemeenten waar de omgevingsnorm voor luchtkwaliteit overschreden wordt moeten met de inwerkingtreding van de Omgevingswet een programma luchtkwaliteit vastgesteld hebben.

Zwijndrecht voldoet aan de norm voor luchtkwaliteit uit het Besluit kwaliteit leefomgeving. Er hoeft dus geen programma luchtkwaliteit te worden vastgesteld.

18. Kennis vergaard over kerninstrument programma

Advies

Het kerninstrument programma was onderdeel van de opleidingen/cursussen die in 2021 in samenwerking met de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht zijn georganiseerd. In 2022 zullen er verdiepingscursussen worden aangeboden wederom in samenwerking met Hendrik-Ido-Ambacht. De gesprekken hierover lopen al, maar gezien het uitstel van de inwerkingtreding van de wet, wordt opnieuw bekeken wat het meest geschikte moment is om de cursussen aan te bieden.

19. Omgevingsvisie in voorbereiding

Advies

Voor Zwijndrecht is reeds een omgevingsvisie opgesteld. Deze is op 8 december 2020 vastgesteld door de gemeenteraad.

20. Monitoring en evaluatie ingericht

Advies

Met de uitvoeringsdiensten en andere bevoegde gezagen is structureel contact. Monitoring en evaluatie is op dit moment nog niet ingericht. Er wordt in de komende periode gekeken hoe hier vorm aan gegeven kan worden.

21. Kunnen uitvoeren gedecentraliseerde bodemtaken

Eis (juridisch)

De OZHZ zal worden ingezet om namens de gemeente Zwijndrecht de gedecentraliseerde bodemtaken uit te voeren. Hierover is en wordt overleg gevoerd met de OZHZ.

22. Kunnen toepassen procedures & regels voorkeursrecht en onteigenen

Eis (juridisch)

Om de procedures en regels inzake voorkeursrecht en onteigenen goed te kunnen toepassen zullen de daarvoor verantwoordelijk ambtenaren worden bijgeschoold.

23. Kunnen toepassen procedures en regels kostenverhaal

Eis (bedrijfsmatig)

Om de procedures en regels inzake kostenverhaal goed te kunnen toepassen zullen de daarvoor verantwoordelijk ambtenaren worden bijgeschoold.

24. Legesmodel, mandaatregelingen & verordening planschade aangepast

Eis (bedrijfsmatig)

De legesverordening zal moeten worden aangepast. Hier wordt op dit moment aan gewerkt. Er is ook regionale werkgroep actief m.b.t. de leges. Omdat de invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2023 worden de wijzigingen meteen meegenomen in de jaarlijkse wijziging van de legesverordening.

De opvolger van de verordening planschade, de verordening nadeelcompensatie, is opgesteld en reeds vastgesteld door de gemeenteraad op 22 februari 2022.

25. Financiële arrangementen met uitvoeringsdiensten herzien

Eis (bedrijfsmatig)

Met de OZHZ is nauw contact over de taken die zij namens de gemeente zullen blijven uitvoeren en zullen gaan uitvoeren.

Datum

10 maart 2022

Onderwerp

Stand van zaken

implementatie

Omgevingswet Stand van

zaken implementatie

Omgevingswet

Pagina

7 van 7

26. Verstrekken informatie over de Omgevingswet

Eis (bedrijfsmatig)

Informatie over de Omgevingswet zal, net zoals dat nu ook gebeurt voor de Wabo en Wro, via de website worden verstrekt dan wel door de accountmanagers.

27. Veranderopgave na 2022 bepaald

Advies

De andere manier van werken die de Omgevingswet van ons vraagt en de cultuurverandering die hiervoor nodig is, is een geleidelijk proces. We zijn al geruime tijd bezig met een cultuuromslag. Zo gaan we uit van het 'ja, mits' in plaats van het 'nee, tenzij' principe en werken zo integraal mogelijk. Deze organisatieontwikkeling zal een doorlopend proces zijn.

Ik hoop dat u aan de hand van het bovenstaande overzicht een goede update heeft gekregen van de huidige stand van zaken van de implementatie van de Omgevingswet in Zwijndrecht. Mocht u nog vragen hebben dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,
Elvira Deleij-van Klaveren